

Glasilo
„Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Odgovorni urednik:

Jakob Dimnik,
učitelj v Ljubljani.

Št. 24. Ljubljana, 16. grudna 1894. XXXIV. leto.

Vsebina: Na koncu leta. — Mrtvim tovarišem v spomin. — Svet večer. — „S.“ Deželna učiteljska konferenca v Gorici. — Književnost. — Naši dopisi. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica. — Vabilo k obnemu zboru „Slovenskega učiteljskega društva“.

Na koncu leta.

Z današnjo številko završuje „Učiteljski Tovariš“ svoj XXXIV. letnik. Ne dostaje nam soditi, v kolikej meri je izpolnil svojo nalogo, a tega smo si svesti, da smo v izvrševanju svoje težke naloge zastavljali vse svoje moči. V težavnem našem delovanju so nas požrtvovalno podpirali vrli naši sotrudniki in somišljeniki; oni so nam pomagali list ohranjati, oni so nam dajali v delu pogum. Prav prijetno dolžnost izpolnujemo, da v letošnji zadnji številki izrekamo vsem zvestim prijateljem srčno zahvalo ter jih ob enem prosimo, da nam tudi v novem letu ostanejo zanesljivi podporniki. Leto se je sicer končalo v življenju našega lista, ni se pa končala njegova doba in kakor se ozira danes uredništvo nazaj, tako gleda tudi naprej. Častiti čitatelji nam menda ne bodo šteli v zlo, ako spregovorimo danes nekoliko več besed — pro domo — o našem listu. Naš list se ne baha s svojimi spisi, tudi ne s pisatelji, če tudi smo mi zelo ponosni na-nje, ima pa obeh za potrebo in še malo več, tako, da je uredništvo vedno v zadregi s prostorom in bi prav lahko po trikrat na mesec izhajal, ko bi bil le gmotno boljše podpiran. Res je, da šteje list lepo število naročnikov, a za naš namen še vedno premalo. Posebno častitih gospic učiteljic imamo prav malo v naši sredi! In vendar hočejo biti enakopravne z učitelji. Jednake pravice — jednake dolžnosti! Pa tudi marsikteri učitelj je preveč mlačen v tem oziru. Jeden pravi, da do biva list kot načelnik okrajne učiteljske knjižnice; drugi trdi zopet,

da ga dobiva od krajnega šolskega sveta in tretji pa od svojega tovariša itd. Pa ti še niso najhujši. Nekateri so pa naročniki pa ne — plačniki in ti so najnevarnejši za list, kajti največkrat nam — žal — ne pomagata niti dobra volja, niti obljuba, niti prošnja, niti skrajni trud, ampak jedino le denar. Čim več naročnikov-predplačnikov bode list imel, tim bolj neodvisen bode. Radi priznavamo, da je treba tudi od naše strani še mnogo storiti, a zatrjujemo tudi, da se bomo za napredek trudili z neupogljivo odločnostjo, če bode le list gmotno bolje podpiran, tembolj, ker je čisti dohodek namenjen „Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta“. Razkladati nočemo, kaj pride v list, ker bi si s tem kratili slobodo, pač pa lahko povemo, da nam bode vedno pred očmi ugled in veljava našega stanú. Ne vabimo radi na naročbo s posebnimi obljubami in s samohvalo. Ko bi se ne zavedali, da delamo z dobro in pošteno voljo za dobro in potrebno stvar, takoj bi list po Nehal izhajati, urednik bi pa odložil breme, katero nosi mnogokrat prav težko, za katero so odločene mnogoštevilne dnevne in nočne ure.

Dragi tovariši, zavedajmo se, da smo učitelji, da imamo neki namen in imamo nalogo! Skrbeti moramo, da se ohranimo in izpopolnimo med drugimi omikanimi stanovi. Zato imamo nalogo in dolžnost, da se naobražujemo in naj laglje nam bode pa ta cilj doseči z neodvisnim svojim glasilom!

Vsak naročnik postane pa ob jednom tudi dobrotnik in podpornik „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“. Vzdravimo se!

Na veselo in plodonosno delovanje v novem letu 1895. Kakor dosihdob bode „Učiteljski Tovariš“ tudi v novem letu izhajal vsaki 1. in 16. dan v meseci v sedanji obliki in po sedanji ceni.

Vsem čitateljem in sotrudnikom želi veselo novo leto

Uredništvo in upravništvo.

Mrtvim tovarišem v spomin.

Da, živali ste, pa ne zastoj,
 Živali ste za blaginjo človeštva, in:
 „Gospod ne pozabi, —
 Plačilo deli.“

Letošnje leto za kranjske učitelje ni bilo srečno. Neizprosna smrt naselila se je med nami ter pokosila s svojo ostro koso v jednom letu šest najst sotrudnikov in tovarišev naših.

Nemila smrt, kaj si vendar storila! Pogledj, koliko ubozih vdov zdihuje koncem tekočega leta na grobêh svojih môž in koliko nesrečnih sirot zdihuje in plaka danes za svojim ljubim očetom, ki jim je skrbel

za vsakdanji kruh! Zakaj je segla tvoja mrzla roka po tako dražih življenjih? Zakaj si ugasnila toliko luči, ki so tako svitlo gorele v hiši domači? Zakaj si pokosila toliko cvetic, ki so tako lepo cvetele na slovenskem šolskem polji? Zakaj si ustavila toliko bogoljubnih src, ki so tudi za drage brate bila vsaki čas?

Množica hvaležnih src šolske mladine, koja je srkala svoje dušno krepilo iz neumorne delavnosti pokojnikov, zré pobita v preteklost k svojim nepozabljivim dobrotnikom ter jim koncem leta pošilja v znak hvaležnosti še jedenkrat svoje pozdrave, rekoč:

Le počivajte breztrudno
Nam v tihotnem grobu tu;
V blagor nam je roka Vaša
Vedno bila brez miru.

Strašna smrt! Če si hotela raniti veliko src, nagodilo se ti je!

Kakor tat si se prikradla med naš stan, ter nam pobrala toliko dražih zakladov, toda — ljubezen, ki je vladala za časa življenja pre-dražih umrlih tovarišev, je ostala; vezi ljubezni, smrt, nisi pretrgala, za to je pretopa tvoja kosa!

Toda — kaj bi se še dalje jezili nad smrtjo — volja božja je bila — in tej se ne smemo zoperstavljati. Gospod je tako sklenil v svojih modrih sklepkih in On, ki je ranil toliko src — Njemu je mo-goče zaceliti vse — tudi najglobokejše rane. — In to veljaj v tolažbo zapuščenim vdovam in sirotam. Saj vemo, življenje človeško je podobno kapljici na veji, veter popihne, vejica se zgane in kapljica iz-gine. Tolažimo se s pesnikom, ki pravi:

Toda zdaj nam trupla Vaša
V črni zemlji tu leže,
Duše Vaše za plačilo
Se v nebesih veselé.

Veže nas nekaka dolžnost, da se še jedenkrat spomnimo predražih ranjcih ter jim v zadnji letošnji Tovariševi številki postavimo s temi besedami skromen skupen spomenik:

Dne 27. grudna m. l. je umrl Mihael Kuster, nadučitelj v Kranji in dober teden potem in sicer dne 5. prosinca t. l. pa Emilija Witschel, učiteljica na nemški šoli v Ljubljani. — Dne 10. svečana je prominul nadarjen Zvonimir Jakše, začasni učitelj v Poddragi. Z najlepšimi upi in sklepi je nastopil svojo prvo službo, pač ne sluteč, da je to tudi njegova zadnja. — Dne 17. svečana je umrl v ljubljanski bolnici v najlepši moški dobi Andrej Jekovec, zelo čislán nadučitelj v Kamnigoricí. — Dne 24. svečana je po daljnem bolehanji zatísnil svoje trudne oči vesten, delaven in nad vse marljivi nadučitelj iz Kroke, Marko Kovšca in dva dni za njim pa neupogljivi značaj Ivan Juvanec, vpokojen učitelj v Planini. — Dne 17. sušca je za-

spal v Gospodu Jakob Ukmar, vpokojen učitelj v Kranji in dan pozneje pa Ivan Ferlan, zelo delaven učitelj v Tunjicah. — Dne 4. mal. travna je umrl v Vel. Dolini Ferdo Strel. — Dne 17. mal. travna nas je za vselej zapustil nenadomestni — Ivan Tomšič. Da — tudi ta velezaslužni slovenski šolnik počiva že v tihem grobu in ž njim vsi upi, vse nade, vse veselje in tolažba vseh, ki smo ga poznali. Pa tudi slovenska domovina je izgubila ž njim zvestega sina, ki bi ji bil lahko še mnogo, mnogo koristil. — Dne 23. mal. travna je prominul v Zagradci Anton Vrančič. Pokojnik je bil blazega značaja in usmiljenega srca, tih in skromen, prijazen in uljuden, da malokdo tako. Zdel se ti je, kakor modra vijolica, ki na skrivnem raste, cveté in diši — v znamenje ponižnosti, priprostosti in skromnosti. — Dne 3. vel. travna je legel v prezgodnji grob marljivi slovenski pisatelj in učitelj o. Florentin Hrovat v Rudolfovem. Njemu veljajo pesnikove besede:

Plamtelo ti srce gorkó,
Za vero sveto, dom je mili,
Zato pa dá naj ti nebó
Sladak počitek zdaj v gomili.

V Idriji je umrl pri svojem očetu dne 8. vel. travna nadepolen učitelj in pisatelj slovenski Miroslav Plesničar. — Dne 26. mal. srpana je utonil v mrzli Vipavščici vzorni národni učitelj in trpin Rudolf Dolenc. — V deželni bolnici je umrl dne 29. listopada Josip Gabrovšek, zač. učitelj v Žireh, ki je komaj štirinajst dni poprej s prav dobrim vspehom prebil izpit učne usposobljenosti.

Prestali ste, dragi tovariši in — nas še čaka. Počivajte v miru ter uživajte zasluženo plačilo v nebeški domovini, kojega v tej solzni dolini niste mogli najti. Ne pozabite pa tam gori svojih dražih tovarišev in prosite pri Bogu za boljšo bodočnost slovenskih učiteljev, saj vi jo že imate, kajti

„Gospod ne pozabi,
Plačilo deli.“

Svet večer.

Leto se nagiba koncu. Nehoté navdajajo nas raznovrstne misli, ki nas spominjajo na marsikaj, kar smo prestali v tem letu — bodisi veselega ali žalostnega. Skoraj nemogoče se nam zdi, opisati raznovrstne občutke, ki navdajajo dušo vsakterega izmed nas na koncu leta. Posebno božični prazniki vzbujajo nam razne spomine na končano leto. „Svet večer“ spominja nas na naša mladostna leta in na vse dogodke našega življenja; posebno družinske dogodke nariše nam prav

živo v spomin. Poglejmo si naše družinske razmere, če so še tako vravnane, kakor so bile pred letom dnij. Mogoče, da se je od zadnjega „svetega večera“ družina naša pomnožila. Ta družinski prirastek nam dela z jedne strani veselje, z druge pa zopet skrb, češ, ali nam bode mogoče z našo skromno plačo stanu primerno preživeti to mlado zemeljsko bitje. Mogoče je pa tudi, da smo izgubili od zadnjega „svetega večera“ znabiti najdražje bitje v družini: moža, ženo, očeta, mater, otroka, ali pa prijatelja, tovariša — — — In tu — tu, dragi tovariši, vstavlja se nam pero, kajti neizprosna smrt nam je pobrala od lanskega „svetega večera“ do letošnjega šestnajst tovarišev, ki so zapustili mnogo potrth vdov in še več nepreskrbljenih otrok. Imena predrazih ranjcih navedli smo na drugem mestu. Komu se pač ne krči srce, ko vidi med njimi tako vzorne učitelje in toliko družinskih očetov. Marsikteri predrazih ranjcih se je veselil pretečeni „svet večer“ v krogu svojih dražih, ne misleč, da bode letošnji „svet večer“ že prah in pepel. Da — veselil se je — vsaj navidezno; dušo njegovo je pa navdajala skrb, koje nikomur ni maral razodeti, češ, kaj bi vendar bilo, če bi umrl — kedo bode potem preskrboval ljubo ženo in drage otročiče. Žal, da se je ta skrb in bojazen predrazih ranjcih obistinila; žal, da ta njihova slutnja ni bila zaman, kajti marsiktera učiteljeva vdova, ki se je minuli „svet večer“ veselila rojstva Gospodovega v družbi svojega ljubega soproga, vije letošnji „svet večer“ vsa obupana in potrta roki k Vsegamogočnemu, da bi ji olajšal njene velike britkosti. In koliko nedolžnih sirot, ki so se lanski „svet večer“ tako nedolžno veselile bogato obdarovanega božičnega drevesca, se stiska letos v mrzlej sobi ob nesrečno žalostno mater, proseč jo skorjice kruha.

Dragi tovariš! Gotovo tudi tebe letošnji „svet večer“ pretresa skrb za svojo družino, češ, kaj bode neki ž njo, če umrjem. In to ni nemogoče! Poglej jih predrage ranjke tovariše, kako krepki in veseli so bili pred letom dnij, a letošnji „svet večer“ pokriva pa njihova trupla ledena gruda, na kojoj padajo gorke solze zapuščenih vdov in sirot!

Res, strašna je smrt; a še bolj strašna je misel za skrbnega družinskega očeta, kako se bode preživela žena in otroci po smrti njegovi.

Tovariš!

„Kjer je najhujša sila, je božja roka najbolj mila.“ Pokojnina naših vdov in sirot je res majhna in skromna, s kojoj bi se komaj jeden človek preživel, ne pa mnogobrojna družina; imamo pa na Kranjskem blagodejno „vdovsko učiteljsko društvo“, ki nudi sleharnemu skrbnemu učitelju-očetu prelepo priliko, da lahko preskrbi družino svojo s primerno pokojnino. Verjemi mi, dragi tovariš, če si član tega društva, da ti bode zelo olajšana tvoja zadnja ura. Če pa še nisi član „vdovskega učiteljskega društva“, potrkaj se na letošnji „svet večer“ na prsa ter stori trden sklep, da se zanesljivo v novem letu vpišeš v

to prekornostno društvo ter preskrbiš družini svoji dobro bodočnost, sebi pa mirno zadnjo uro!

Verjemi mi, da bode to najlepši „svet večer“ tvojega življenja.

Deželna učiteljska konferencija v Gorici.

(Konec.)

Druga seja dne 17. avgusta.

Presledek med prvo in drugo se je uporabil za seje obeh odsekov in sicer odsek za risanje ter o nadaljevalnih tečajih. Prvi odsek je bil kmalu gotov o svoji nalogi, nikakor pa ne drugi, kateri je komaj v treh dneh rešil vprašanje o nadaljevalnih tečajih in šolskih vrtih, če tudi je delal po več kot 7 ur na dan. Imel je pa tudi težavno nalogo, nekako po reku: „Wasch' mir den Pelz, mach' ihn aber nicht nass“.

Sklepi odsekov so prišli pred drugo javno sejo deželne učiteljske konference, katera jim je tudi pritrčila. Dolgotrajne in zanimljive so bile obravnave v odseku, toliko krajše so bile v javni seji tembolj, ker je bil čas le kratko odločen. Predsednik prvemu odseku je bil ces. svetovalec g. Fr. Vodopivec, drugemu pa c. kr. okr. šolski nadzornik Dominko. Pustimo na stran razprave v odsekih, spregovorimo na kratko o javni seji.

Predseduje c. kr. deželni šolski nadzornik Anton vit. Klodič, navzoči vsi okr. šolski nadzorniki in vsi odposlanci, kakor tudi one učiteljice, katere so se h konferenci prizvale.

I.

V imenu odseka za risanje poroča g. M. Kante, nadučitelj sežanski. Odsekovi predlogi, kateri se sprejmejo le malo spremenjeni: 1.) V ljudskih in meščanskih šolah naj se poučuje risanje — fakultativno brez pik — sicer pa prvi dve leti na risanke s pikami po 2 in 4 *cm* oddaljenosti. 2.) Podobe naj bodo velike — večinoma le po jedna na vsaki strani. 3.) Učni načrti ostanejo sedanjí: prvo leto se riše po narekovanju, drugo po spominu, tretje krive črte na čist papir. Da bode učiteljstvo imelo primernih predlog, naprosi se navzočega profesorja risanja g. Comel-a, da sestavi predloge. Da bodo rabile vse šole v deželi jednake risanke, naprosi se isti profesor, da priredi primerne zvezke, za katere se poišče založnik. Zadnje leto sme se risati tudi s črnim.

II.

O uredbi načrta za nadaljevalne tečaje in o šolskih vrtilih je poročal: a) za ženska ročna dela gosp. ces. svet. Fr. Vodopivec; b) za kmetijske nadaljevalne tečaje g. okr. šolski nadzornik M. Sinkovič ter g. Zurman učitelj v Gorici. Konferenca je sprejela z majhnimi spremembami začasni doseganji učni načrt s pristavki, da nadaljevalni tečajji ne dosežajo svojega namena, da so le v nadlego in zavoro učencem, roditeljem in učiteljstvu, ter se je vsled tega jednoglasno sprejel predlog gosp. Falconer-a, nadučitelja v Gradišču, vsled katerega naj bi se nadaljevalni tečaj odpravil ter mesto njega naj bi otroci raje hodili 7 let v vsakdanjo šolo, a osmo šolsko leto naj bi odpadlo.

O tem predlogu, ki je bil ob enem jednoglasno sprejet predlog odseka o nadaljevalnih tečajih, vnela se je dolga razprava. Znamenita je pri tem okolščina, da so ga priporočali vsi okr. šolski nadzorniki ter da so vsi odposlanci z dejanskimi dokazi iz prakse obsojali sedanje nadaljevalne tečaje ter mesto njih priporočali skrčenje šolske dobe na 7 let, kar bi bilo tudi roditeljem le v olajšanje izvrševanja šolske dolžnosti, ker bi bili otroci s končanim 13 letom že prosti za domače delo na polju, ali za rokodelstvo, ali za službo.

Tudi g. predsednik je večinoma pritrjeval razlogom zagovornikov tega predloga, kateri se tudi strinja s postavnimi odločbami, vsled katerih more deželni šolski svet, zaslišavši okrajne šolske svete, uvesti spremembo, ki bode le v prospah šoli, v napredek mladini in v olajšanje roditeljem.

Upamo, da bode preslavni c. kr. deželni šolski svet in vsi slavni c. kr. okrajni šolski sveti gotovo pritrčili predlogu ter tako uredili naše šolstvo, da bode v prospah deželici naši.

Dokler se ne uvede ta sprememba, sprejel se je predlog, da naj se skrči nadaljevalni tečaj na 3 ure na teden za jedno- in dvorazrednice, a na 4 ure za 3 in večrazrednice in to radi postavne določbe, da se ob nedeljah in praznikih ne sme imeti šole.

III.

Posamezni predlogi, katere je konferenca sprejela:

1.) Učne knjige za ljudske šole naj se prevrede tako, da bodo odgovarjale našim razmeram in našim učnim načrtom. Predlog je stavil in utemeljeval g. Pet. Medvešček, nadučitelj v Sv. Križu.

2.) Ljudsko-šolsko učiteljstvo naj bi imelo v deželnem šolskem svetu vsaj jednega zastopnika, katerega bi volila deželna učiteljska konferenca. — Predlagatelj isti.

3.) Učiteljstvo, katero poučuje nemščino kot prosti predmet, naj dobiva vsaj 50 gld. letne nagrade, ali pa naj se pouk v nemščini odpravi. — Predlagatelj isti. — Ta predlog je spravil v razgovor pouk nemščine v sežanskem okraji, kjer velja nemščina na nekaterih šolah kot obvezen predmet — če tudi — protipostavno. Zdaj bo menda temu konec.

4.) Učiteljstvu naj se šteje pokojnina po letih, a ne po petletnicah, kakor doslej, kar je prouzročalo učiteljstvu občutno krivico, da je moralo služiti po 1, 2, 3, da celó po 4 leta in sicer za penzijo upravičena leta, ne da bi se mu štela. Na pr. ako je služil 19 let, štelo se mu je le 15; če je služil 29 let, se mu je štelo le 25 itd. Preslavni c. kr. deželni šolski svet se obrne gotovo v kratkem do visokega deželnega zbora, da popravi v nebó upijočo krivico.

5.) Predlog g. M. Kante-ta meri na zboljšanje učiteljskih plač v zmyslu, da bi prej ko prej prišel v veljavo zakon, kateri je sklenil visoki deželni zbor.

6.) V vseh okrajih v deželi in v vseh šolah naj bi se uvedle jednake pisanke gledé na črtanje. — Predlagatelj g. Tomšič, nadučitelj na Nabrežini.

7.) Učiteljstvo naj bi imelo pravico do polovice voznine na železnicah — kakoršno imajo državni uradniki. (Predlagatelj g. Pizzul.)

8.) O spremembi postavnih določb gledé na dolžnosti krajnih šolskih svetov, da bi se iste lahko prisililo, da vrše svoje dolžnosti glede redne hoje v šolo. Predlagatelj gosp. nadzornik Dominko.

To važnejši predlogi, ki so bili sprejeti; bilo pa je tudi precej takih, ki so se odklonili, o katerih bi bilo vredno kaj spregovoriti, a naj jih pustimo toliko časa, dokler ne pride druga prilika, pri kateri se sprejmejo.

Pozna je bila že ura, ko je deželna učiteljska konferenca zvršila svojo nalogo. Ko se je ces. svetnik g. Fr. Vodopivec zahvalil predsedniku za spretno vodstvo konferenci in za napredek, katerega kaže naše šolstvo; ko so je g. predsednik zahvalil okrajnim šolskim nadzornikom in udom konference za sodelovanje ter pohvalil jedinstvo obeh narodnostij — zaključil je sejo s trikratnim „živio“ presv. cesarju.

„S.“

Književnost.

Teoretično praktična pevska šola. Spisal Anton Förster. Četrty natis. Tiskal in založil R. Milic. To delo obsega 110 strani velike 8° in je pisano v nemškem in slovenskem jeziku. Strokovnjaki so jedini v tem, če „pevska šola“ učaka že četrty natisek, tedaj je delo gotovo dobro in ustreza razmerju. Poleg četrte izdaje nam je pa tudi ine

pisateljstvo dovolj, da je delo dobro. Učiteljem, ki se bavijo s poukom umetnega petja, čitalnicam in pevskim zborom bode „Teoretično-praktična pevska šola“ gotovo prav dobro došla. Ker je cena 75 kr. zelo nizka in tudi zunanja oblika prav lična, zato knjigo najtopleje priporočamo.

Triindvajset cerkvenih napevov za moški zbor. (4 mašne pesmi, 10 Marijinih, 7 obhajilnih in 2 Tantum ergo.) Zložil Ign. Hladnik. Op. 21. Cena 80 kr. V Ljubljani, 1894. Tisk in založba R. Miličeve tiskarne. — Po mnenju strokovnjakov bodo pesmi dobro došle orgljavcem in cerkvenim pevcem. Ker je cena z ozirom na vsebino jako nizka in tudi vnanja oblika zelo lična, zato jih kar najtopleje priporočamo v obilno naročevanje.

Knjige družbe sv. Mohorja. Letošnje knjige družbe sv. Mohorja imajo mikavno in raznovrstno vsebino, unanja oblika je zelo lepa in okusna ter na posebno čast družbini tiskarni. Družabniki dobe te-le knjige: 1. Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1895. Str. 192. — 2. Zgodbe Svetega pisma. Slovincem priredil in razložil dr. Francišek Lampe. 1. snopič. Str. 96. — Slovenske Večernice 48. zvezek. Str. 143. — 4. Umna živinoreja. Slovenskim gospodarjem v pouk popisal Franjo Dular, I. knjiga. Kako se domača živina zdrava ohrani. Str. 204. — 5. Naše škodljive rastline v podobi in besedi. Opisal Martin Cilensšek. III. snopič. Str. 159. — 6. Krščansko devištvó. Nauki, vzgledi in molitve za dekleta. Spisal Anton Martin Slomšek. Str. 393.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar. Sešitek 5. prinaša konec Rutarjeve studije „Grobišče pri Sv. Luciji blizu Tolmina“ in nadaljevanje razprave dra. Kosa „Regesti k domači zgodovini“, vrh tega pa zanimivo „poročilo o zmagi pri Sisku l. 1593.“ priobčil Janko Barle ter z velikim trudom zbrane „Črtice o kapucinskih samostanih štajerske provincije“, spisal A. Koblar. V „Malih zapiskih“ čitamo mnogo raznovrstnih notic.

Wolfovega slovensko-nemškega slovarja je izšel petnajsti sešitek, ki prinaša slovarsko gradivo od besede prèdence do prigàgati.

Glasbena matica je izdala za leto 1894 zopet lepe skladbe: P. Hugolin Sattnerja: Sedem moških zborov in Försterja: Ljubica, mešan zbor.

Zgodovina starega veka. Po Fr. M. Mayerjevi knjigi za nižje razrede srednjih šol priredil Anton Kaspret, c. kr. profesor višje gimnazije v Ljubljani. S 52 podobami. Cena trdo vezani knjigi 2 K 30 h, mehko vezani 1 K 80 h. V Ljubljani. Založila in natisnila Ig. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg. 1894. — Knjiga je namenjena nižjim gimnazijcem. Tvarina je premišljeno izbrana, umevna in mična. Podobe oživljajo besedo, pojasnujejo razlago in podpirajo spomin. Jezik je lep in čist, kar je jako važno za šolsko knjigo.

Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico. Spisala Fr. Kocbek in M. Kos, izdalo in založilo „Slovensko planinsko društvo“. Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več. Knjižica nam podaja na 112 straneh osmerke zelo zanimive podatke, katere sta z velikim trudom nabrala znana slovenska turista in pisatelja omenjene knjižice, gg. Kocbek in Kos. Razdeljena je v tri dele, in sicer: na Štajersko, Koroško in Kranjsko. Kdor hoče natančneje spoznavati prekrasne Savinske planine, sezi po tej knjižici, katera ima obilico zanimivosti in podrobnosti, ki olajšujejo potovanje po teh divnih krajih. Knjižico je prav lično natisnil Drag. Hribar v Celju; dobiva se pri založniku, tiskarju, pisatelju in knjigarnah.

Ilustrovani narodni koledar za navadno leto 1895. Uredil in izdal Drag. Hribar v Celju. Str. 155. Cena elegantno vezanemu izvodu 1 gld., broširanemu 70 kr. Kakor vse, kar izda Hribarjeva tiskarna v Celju, je tudi ta koledar čeden in ukusen. Vsebinsko mu je kar raznovrstna. Koledarski del prinaša mimo navadne koledarske vsebine tudi za praktično življenje potrebne podatke o pošti, brzozjavu, kolkih itd. Zabavni del je okrašen z mnogimi lepimi ilustracijami. Na prvem mestu čitamo panegirično pisan životopis poslanca in dvornega svetnika Šukljeja, potem životopisa dveh umrlih znamenitih učenjakov prof. Jos. Zhishmana in dra. Račkega. Potopisna črtica prof. dra. A. Medveda „Na

Vežuvu“ je prav mična. Neutrudni naš prof. S. Rutar je spisal korenito razpravo „Selitev Slovanov proti jugu“, katera je v zvezi s studijami, priobčenimi v prejšnjih letnikih. Jako zanimiva je tudi razprava o Skenderbegu, katero je po raznih virih spisal Igo Kaš; ali nad vse to cenimo dovršene prevode Aškercčeve. Preložil je tri krasne pesmi „Ahmet na minaretu“ in „Tat“, zložil Vasilij L. Vjeličko, ter „Naprej!“, zložil S. I. Nadson. Hribarjev koledar priporočamo prav toplotno.

Zlate jagode. Zbirka basnij za slovensko mladino in preprosto ljudstvo. Nabral Anton Kosi, učitelj. V Ljubljani. Izdala in založila Ig. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg. 1894. Str. 144. Cena 60 kr. Ta knjiga nas je močno razveselila, saj so basni res zrealo, v katerem vidimo sami sebe, svoje napake in pogrške in splošno je tudi priznано, da so basni najprimernejša oblika, v kateri zamoremo podajati mladini dobre nauke in knjižica se sme po vsej pravici tako imenovati, kakor jej je naslov. Gosp. Kosi je v njej zbral vse polno lepih naukov. Kar daje knjigi pa posebno vrednost, to je njen predgovor, ki na posebno mikaven in razločen način razlaga na kratko zgodovino in pomen basni ter opiraje se že na Slomškove basni v „Drobtincah“ pove, da je že naš prvi pedagog imenoval svoje basni: „Zlate jagode v srebrni posodi“. Torej je naslov te knjižice ob jednem zgodovinskega pomena. V tej knjigi je zbranih nad stopetdeset najlepših basnij. Večina njih je bila že natisnena v raznih knjigah in listih, a ker jih je le težko dobiti, nas veseli, da so se basni zbrale in jezikovno jednotno urejene izdane. Priporočamo torej to delce tembolj, ker je jako lepo natisneno in primeroma ceneno.

Geometrija za učiteljišča. Sestavil L. Lavtar, c. kr. profesor v Mariboru. Drugi prenarejeni natis. V Ljubljani. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg. 1894. Str. 176. Cena trdo vezani knjigi 2 K 40 h, mehko vezani 2 K. — O dobri, vsem pedagoškimi načelom primerni uredbi Lavtarjeve geometrije ni treba govoriti. Praksa je dokazala, da je to izborna šolska knjiga, kar pa je še v prvem natisu bilo poprave potrebnega, se je v sedanjem drugem natisu preuredilo, tako da ustreza knjiga najstrožjim zahtevam. Tisk je jako lep, ilustracije fine in natančne.

„Slovanska knjižnica“. Snopič 28. je izšel z naslovom „Petdesetletnica rojstnega dne slavnega pesnika Simona Gregorčiča 1844. — 15. oktobra — 1894. z dodano izbirko domoljubnih njegovih pesnij“. To je lep spomin na petdesetletnico dičnega našega pesnika. Nabrane so v krasen venec domoljubne pesmi Gregorčičeve, ti biserji poezije, ki morajo ogreti srce in razvneti kri vsakemu, kdor še količkaj čuti za svoj narod, vmes pa so razvrščene še nekatere druge pesmi, tiste, ki so postale najpopularnejše. V uvodu je pisatelj zbral, kar se je za karakteristiko pesnika in o pesnikovem življenju pisalo v raznih listih in dodal je tudi prelepo Funtkovo pesem. Prav od srca želimo, da bi ne bilo slovenske hiše, slovenske družine, v kateri bi se ne nahajal ta snopič „Slovanske knjižice“. Goethe je nekoč Eckermannu tožil, da narod njegovih spisov ne pozna in da zajema iz mlake, kadar je žejen. V nas tega ni treba več. Bagatelna cena „Slovanske knjižnice“ omogoči vsakomur, da si nabavi ta snopič.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. († Joško Gabrovšek.) Dne 29. listopada t. l. je umrl v deželni bolnici v Ljubljani na neozdravljivi bolezni — sušici v letošnjem letu šestnajsti našega stanu — Joško Gabrovšek. — Sočutje do bednih poslednjih hipov, kateri so jedini zrli umirajoče, zapuščeno njega življenje, nas sili, da mu postavimo ob samelem grobu tam nekje v skritem kotu pri sv. Kristofu s temi vrsticami skromen spomenik. — Povest njegovega življenja je kratka. Porodil se je v Planini l. 1867. ter prvo obiskoval šolo v rodnem kraju, nadaljne razrede pa v Ljubljani. Ko je dovršil ljudsko šolo, stopil je v gimnazijo in izvršil šesti razred. V istem letu so ga vzeli k vojakom, in ko je zopet

slekel vojaško suknjo, vpisal se je v pripravnico ter l. 1892. prestal zrelostni izpit. Prvi dve leti je služboval na jednorazrednici v Žabnici; v pričetku letošnjega šolskega leta se je preselil v Žire, toda zaradi svoje bolezni ni več mogel oskrbovati pouka. Vkljub svojemu pičlemu zdravju se je oglasil meseca listopada k izpitu učne usposobljenosti, katera je z dobrim uspehom prebil. — Kdor ga je tedaj videl, zmajal je z glavo, zakaj zrl je v njem človeka, kateri se s poslednjo močjo vojskuje s smrtjo, ki mu je z ledenim svojim poljubom za večno zamorila življensko kal. Ali v njem je živela nadeja, da se mu po prestanem izpitu vrne zdravje, in da bo de potem z novimi močmi nadaljeval komaj započeto delo. — Toda dalje ni več šlo! — V soboto 10. listopada je bil že toliko slab, da ni mogel v pripravnico, da bi zvedel, kakšen je izid njegovega izpita. Drugi dan se je preselil v bolnico, tam je ležal dobrih štirinajst dni, naposled je omagal, umrl sam, osamel, v ubožtvu, kakor človek učitelj, kateri si še v mladih, zdravih dneh prisluzi komaj toliko, da živi, ker mora živeti. — O, kakó bedno je tako življenje! — Gabrovšek je bil že od prve svoje mladosti navezan sam náse. Stariši so mu zgodaj pomrli, in ni imel človeka, kateri bi zanj skrbel, torej je moral delati sam, da ni trpel gladú in pomanjkanja. Boj za kruh in obstanek je skrčil število njegovih dni! — A vender je bil vedno vesel in tovarišem svojim dober tovariš. Sam dober pevec je ljubil petje in z resničnim zanimanjem je živel za šolo. Bil je dober učitelj, ker je pregledal z bistrim očesom življenje otrokove duše, zatorej so se mu tudi posrečili spisi, katere je priobčeval v „Vrtci“ pod imenom Joško G. Planinec. — Umrl je mlad in — povejno naravnost — škoda, da je umrl.

Pogreb je imel tak, kakoršnega so v največji naglici zamogli preskrbeti Ljubljanski učitelji, kateri so — rekli bi — slučajno zvedeli o njega smrti. Udeležili so se ga poleg nekoliko dijakov in drugega občinstva v precejšnjem številu. Zahvalimo jih, da so izkazali toliko plemenitosti umrlemu tovarišu. — Naj v miru počiva! *Kolega.*

Društveni vestnik.

Načrt pravil

„Slovenskega deželnega učiteljskega društva za vojvodino Kranjsko“.

A. Bistvo in sedež.

§ 1. To društvo je zveza slovenskega učiteljstva na Kranjskem ter ima svoj sedež v Ljubljani.

B. Namen.

§ 2. Namen mu je:

- a) šolstvo in učiteljstvo v deželi podpirati;
- b) nadaljno izobrazbo svojih udov pospeševati;
- c) v vseh zadevah tičočih se kranjskega šolstva in učiteljstva jednotno in skupno postopanje doseči;
- č) pravice in stanovske interese svojih udov varovati;
- d) v Ljubljani umrlim članom postavljati nagrobne spomenike, v kolikor to prepuščajo gmotne društvene razmere.

§ 3. Svoj namen doseza, da:

- a) prireja javna predavanja, koncerte in razstave ter sklicuje shode, pri katerih se razpravlja in sklepa o vzgoji in pouku šolske mladine, kakor tudi o dolžnostih in pravicah učiteljstva;
- b) pošilja v tem smislu peticije in resolucije deželnim in državnim oblastvom ali zastopom;

- c) izdava svoje glasilo, knjige in tiskovine, si naroča šolske in druge časopise ter ima svojo knjižnico;
- č) pobira, kadar to sklene skupščina, pri posredno mu pripadajočih društvenikih letne doneske, vselej pa pri udih, ki mu neposredno pripadajo.

C. Dobava in poraba denarnih pomočkov.

§ 4. Denarni dohodki so:

- a) letni doneski neposredno pripadajočih udov;
- b) čisti dobiček pri društvenem glasilu, kakor tudi dobiček, ki ga vržejo knjige in tiskovine, koje društvo izda;
- c) dohodki javnih predavanj, koncertov in razstav;
- č) darila in volila.

§ 5. Ako bi dohodki v § 4. naštetih ne zadostovali, sme skupščina skleniti, da se tudi od posredno pripadajočih udov pobira leten donesek.

§ 6. Društveni denarni dohodki se smejo le v dosego društvenega namena (§ 2. in 3.) porabljati. Preostali denar je pa po sklepu skupščine porabiti za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Č. Udje.

§ 7. Društvu more pristopiti nadzornik, ravnatelj, voditelj, učitelj ali učiteljica, kakor tudi vsaka druga učna oseba tistih šol ali zavodov, za katere velja državni šolski zakon z dné 14. vel. travna 1869. l.

§ 8. Ude sprejema „devetorica“ posredno ali neposredno.

§ 9. Člani okrajnih učiteljskih društev v deželi, ki pristopijo kot taka deželnemu društvu, so ob enem posredno udje poslednjega.

§ 10. Vse druge v § 7. označene sprejema „devetorica“ neposredno.

§ 11. Vsak ud, ki društvu neposredno pripada, zavezan je letnino 2 K plačevati, oziroma se na društveno glasilo naročiti.

§ 12. Ude, ki niso člani lastnega okrajnega društva, pristopivšega deželnemu društvu, sprejema „devetorica“ neposredno le izjemoma.

§ 13. „Devetorica“, ki tvori društveno vodstvo, sme vsprejem v društvo odreči, ne da bi morala za odklonitev razlogov navesti.

§ 14. Skupščina sme osebe, ki so si za šolstvo ali učiteljstvo stekle posebnih za. slug, imenovati častnimi udi.

§ 15. Društvo ostavi:

- a) kdor to vodstvu naznani;
- b) kdor bi ne plačal tekom 2 mesecev po opominu letnine oziroma naročnine na društveno glasilo in
- c) kogar vodstvo izključi.

§ 16. Vsak ud ima pravico udeleževati se društvenih shodov, predavanj, koncertov in razstav ter pri shodih govoriti in predlagati, si društvene knjige in časopise izposojati; takisto ima vsak ud pravico voliti in voljenim biti.

D. Letni shod.

§ 17. Vsako leto, navadno meseca grudna, ima biti letni shod. Isti sklepa veljavno, ako je razun sklepčnega vodstva še 10 upravičenih glasov (§ 18.) zastopanih.

§ 18. Pri letnem shodu imajo glasovalno pravico tisti udje, ki plačujejo letnino 2 K oziroma tisti, ki so naročeni na društveno glasilo.

Vsi drugi udje se smejo letnega shoda udeležiti, imajo pa le posvetovalno pravico.

§ 19. Letni shod:

- a) voli v „devetorico“, ki tvori društveno vodstvo, sedem članov, oziraje se pri tem na § 32. teh pravil;
- b) izbere 3 pregledovalce letnega računa;
- c) voli za tisto število svojih udov, ki ne bi bili drugače v delegacijskem zborovanju „Zaveze slov. učiteljskih društev“ zastopani, število delegatov, kakor to dopuščajo „Zavezina“ pravila;
- č) voli v lastno skupščino po številu tistih svojih udov, ki ne bi bili drugače v skupščinskem zborovanju zastopani, tisto število odposlancev, kakor to ustanavlja § 23. teh pravil. Pri tej volitvi ozirati se je na to, da dobi vsak okraj, ki ni po lastnem okr. društvu v odposlanski skupščini zastopan, primerno zastopstvo;
- d) določa o društvenem glasilu;
- e) sklepa o vseh zadevah, ki niso izrečna zadača skupščinskega posvetovanja.

§ 20. Izredni letni shod se skliče, ako to vodstvo sklene ali če to 10 upravičenih glasov (§ 18.) zahteva.

E. Skupščina.

§ 21. Vodstvo skliče navadno vsako drugo leto redno skupščino, za katero ima taisto vse potrebno pripraviti.

§ 22. V skupščini imajo glasovalno pravico: a) častni udje, b) „devetorica“ kot društveno vodstvo, c) odposlanci posameznih okrajnih, deželnemu društvu pripadajočih društev, č) v letnem shodu voljeni odposlanci (§ 19 č).)

Drugi udje se smejo skupščine udeležiti, imajo pa le posvetovalno pravico.

§ 23. Število odposlancev ustanovlja se tako, da je do 15 udov voliti jednega, čez 15 do 25 dva, čez 25 do 35 tri itd. odposlance. Dovoljeno je pa, na jednega odposlanca strniti do 3 glase. Tudi je dovoljeno posamičnim društvom, da pooblaste kogarkoli izmed društvnikov s svojim zastopstvom pri skupščini. Nijeden odposlanec pa ne sme nad 3 glasove oddati.

§ 24. Skupščina ima pravico:

- a) voliti v devetorico predsednika in urednika;
- b) pravoveljavno sklepati o zadevah, ki se tičejo šolstva in učiteljstva. V ta namen razdeliti se more skupščina na več odsekov. Tudi se za določene slučaje lahko odbere stalen odsek skupščine.
- č) določiti na podlagi računov in vodstvenega predloga čisti prebitek, katerega se porabi v prid «učiteljskega konvikta v Ljubljani»;
- d) določevati na podlagi računov in vodstvenega predloga o letnih doneskih za ude, ki samo posredno društvu pripadajo;
- e) prenařejati društvena pravila;
- f) sklepati o razdružitvi.

§ 25. Skupščina je sklepčna, ako je poleg sklepčnega vodstva še polovica odposlanskih glasov zastopana.

§ 26. Izvanredno skupščino je sklicati, ako to vodstvo sklene, ali če to tretjina odposlanskih glasov zahteva.

E. Splošne določbe.

§ 27. Sklepa se vedno z večino glasov. Ob enakosti glasov določi pri glasovanju predsednikov glas, pri volitvi pa žreb.

§ 28. Za prenaředbo pravil ali za razdružitve je treba treh četrtin glasov izmed navzočih. Tak predlog more v sklepanje priti samo tedaj, kadar se je najmanj tri tedne pred skupščino izročil vodstvu.

§ 29. Ako letni shod (skupščina), ki je bil(a) pravilno sklican(a), ni sklepčen(čna), opravljajo v istem(isti) voljeni funkcionarji do naslednjega letnega shoda (naslednje skup-

ščine) društvena opravila. Drugi letni shod (druga skupščina) pa je sklepčen(čna) ne oziraje se na število navzočnih društvnikov (odposlanskih glasov).

§ 30. Prepire med društvniki vsled društvenih razmer razsoja brez priziva izbrano razsodišče, v katero voli vsaka stranka po jednega razsodnika, vodstvo pa imenuje predsednika.

§ 31. Kadar društvo neha, pripade vse njegovo premoženje „Društvu v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem, ali če bi tega več ne bilo, pa društvu, koje stopi na njegovo mesto.

G. Vodstvo.

§ 32. Slovensko deželno učiteljsko društvo za vojvodino Kranjsko vodi devet društvnikov. Predsednika in urednika, ki morata stanovati v Ljubljani, voli skupščina za opravilno dobo do druge redne skupščine. Ostalih sedem članov voli letni shod ter trajaj njihova opravilna doba do drugega rednega letnega shoda.

§ 33. Pet članov devetorice stanovati mora v Ljubljani.

§ 34. Devetorica voli iz svoje srede podpredsednika, tajnika in blagajnika. Ostali odborniki namestujejo začasno po potrebi koga izmed funkcionarjev. Posel knjižničarja se sme izročiti kakemu odborniku posebej, ali pa se strne s kako drugo funkcijo.

§ 35. Urednik je odgovoren shodu in skupščini.

§ 36. Blagajnik je zajedno upravnik društvenega glasila.

§ 37. Kadar je predsednik zadržan, predseduje, oziroma vodi društvene posle njegov namestnik.

§ 38. Tajnik, blagajnik, urednik in vsi drugi funkcionarji oskrbujejo društveno poslovanje vsak v svojem področji.

§ 39. Vsako društveno listino podpisati imata predsednik in tajnik; kadar se listina tiče društvenega denarja, podpisati se ima tudi blagajnik.

§ 40. Vodstvo je sklepčno, ako je 5 članov navzočnih.

§ 41. Kadar začne to društvo zakonito poslovati, preneha dosedanje „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.“

V e s t n i k.

Osobne vesti. G. prof. *Josip Celestina*, c. kr. glavni učitelj na tukajšnjem učiteljišču, je šel v pokoj. G. *Ivan Malnerič* iz Črešnjevic je imenovan drugim učiteljem v Knežaku. Nadučiteljem na razširjeni ljudski šoli na Bledu je potrjen dosedanji nadučitelj g. *Fran Rus*; drugo učiteljsko mesto je dobila tamošnja dosedanja učiteljica gđ. *Katarina Droll*. Vpokojen je učitelj v Ovtčaku g. *Fran Česnik*.

Za učiteljski kovinkt je poslala č. gospa *Minka Jegličeva*, nadučiteljeva soproga pri Sv. Križi pri Litiji z željo, naj bi našla obilo posnemovalk **5 K** in g. *Luka Knific*, nadučitelj v p. v Škofji Loki je pa daroval **2 K**. Živela vrla darovalca! Bog povrni!

Izpit za učiteljsko usposobljenost na učiteljišči v Kopru so se končali dne 26. m. m. Oglasilo se je 44 učiteljev in učiteljic, in sicer 6 za meščanske šole, 15 za slovenske ljudske šole, 3 za hrvatske in 16 za italijanske ljudske šole. Za pouk francoščine so delale izpit 3 kandidatkinje, 1 pa za nemščino.

Popravek k št. 23. str. 360 v 21. vrsti od spodaj naj se bere „proučiti“ mesto „poučiti“; str. 361 v 5. vrsti zgoraj „liki plačilu na obroke“ mesto „za otroke“ in str. 362 v 5. vrsti zgoraj naj stoji oklepaj za „trud“ ne za „več“.

—ž—

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1260

o. š. s. Na jednorazrednici v Ruđniku se razpisuje v stalno umestitev služba voditelja s prejemki IV. plačilnega razreda.

Obrok za prošnje do 1. prosinca 1895. l.

C. kr. okr. šolski svēt okolice Ljubljane dne 29. listopada 1894.

Št. 1484

o. š. s. Na jednorazredni ljudski šoli v Ratečah razpisuje se služba učitelja in voditelja šole v IV. plačilni vrsti s prostim stanovanjem v stalno unestitev.

Prosilci za to učiteljsko službo naj svojo primerno opravljeno prošnjo po predpisnem poti do 20. grudnia 1894 vložijo pri podpisanim oblastvu.

C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici, dne 30. listopada 1894.

Št. 1231

o. š. s. Na jednorazrednici na Premu, katera se bode v kratkem razširila v dvo-razrednico, popolniti je stalno, oziroma začasno izpraznjeno mesto učitelja-voditelja s prijemki III. plačilnega razreda in s prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje je poslati službenim potom tukajšnjemu uradu do dne 20. prosinca 1895.

C. kr. ok. šolski svet v Postojni, dne 9. grudnia 1894

Št. 2473

o. š. s. Na dvorazredni ljudski šoli v Cerkljah je stalno namestiti drugo učno mesto s 450 gld. letne plače.

Pravilno opremljene prošnje naj se zakonitim potom semkaj vlagajo do 6. prosinca 1895.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem dne 6. grudnia 1894.

Št. 895

o. š. s. Na štirirazrednici v Metliki razpisana je služba dekliske učiteljice z letno plačo 450 gld. v stalno ali začasno nameščenje.

Prošnje vlagati je do 5. prosinca 1895. l. pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji, dne 3. grudnia 1894.

Št. 903

o. š. s. Na enorazrednici v Črešnjevcu razpisana je služba učitelja-voditelja z letno plačo 250 gld. doklado 30 gld. in prostim stanovanjem v stalno ali začasno nameščenje.

Prošnje vlagati je do 5. prosinca 1895. l. pri podpisanim c. kr. šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji, dne 2. grudnia 1894.

Listnica. *Bližamo se koncu leta in mnogo častitih naših naročnikov je na dolgu z naročnino ne le za zadnje polletje, nego tudi za celo leto, da celó za dve in tri leta. Naročniki so jedina naša zaslomba ter je odvisen napredek našega lista od rednega plačevanja naročnine. Prosimo torej vse naše častite naročnike, ki niso še plačali naročnine do konca leta, naj to prej ko mogoče storé, ker nam je urediti račune s tiskarno. Zajeдно izrekamo nado, da nam dosedanji naročniki ostanejo zvesti tudi v bodočem letu ter nam pridobé obilo novih naročnikov. Vsakdo deluj v svojem krogu na tó, da se naročé na naš list udje krajnega, okrajnega in deželnega šolskega sveta, čitalnice, bralna društva, naši poslanci ter drugi vplivni možje. Kaj nam pomaga, če pišemo o naših težnjah in potrebah, pa to potem sami beremo, merodajni krogi pa o vsem tem nič ne vedó. Le naprej!*

Čast. naročnikom „Učiteljskega Tovariša“.

Za naročnike „Uč. Tov.“ sem tudi letos priredil originalne platnice z zlatim tiskom na prednji strani in po hrbtu po načinu, kakor so v navadi platnice pri zakonskih zbirkah. V nadi, da dobim dosti naročnikov, postavil sem ceno samo na **30 kr.** (po pošti 40 kr.) Za obilo naročbo se priporoča

Ivan Bonač, knjigovez

Ljubljana, Šelenburgove ulice šte. 6.

VABILO
k
OBČNEMU ZBORU

„Slovenskega učiteljskega društva“

ki bode

dné 28. grudna t. l. ob 9. uri dopoludne v mestni dvorani

z nastopnim dnevnim redom:

1. Predsednikov ogovor. — 2. Tajnikovo poročilo. — 3. Blagajnikovo poročilo. — 4. Poročilo pregledovalcev računov za leto 1893. — 5. Volitev pregledovalcev računov za leto 1894. — 6. Knjižničarjevo poročilo. — 7. Poročilo o preosnovi društvenih pravil. Poročevalec gosp. Štefan Primožič. (Glej „načrt pravil“ v društvenem vestniku!) — 8. Volitev odbora. — 9. Volitev delegatov za prihodnje zborovanje „Zveze slovenskih učiteljskih društev“. — 10. Samostalni predlogi, ki se pa morajo dva dni pred zborovanjem javiti društvenemu predsedniku.

Po končanem dnevnem redu bode

OBČNI ZBOR

„Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“

z nastopnim dnevnim redom:

1. Poročilo osnovalnega odbora. (Poročevalec gospod Jakob Dimnik.) — 2. Volitev odbora. — 3. Nasveti.

Na predvečer t. j. dné 27. grudna bode skupščinarjem na čast v dvorani Hafnerjeve pivarne na sv. Petra cesti letošnji drugi „večer“¹⁾ „Slovenskega učiteljskega društva“ z nastopnim vsperedom:

1. „Lvovska razstava“. Poročevalec gosp. And. Žumer. — 2. „Vojna iz leta 18...“; zgodovinsko predavanje“. (Poročevalec g. Fr. Črnagoj.) — 3. Prosta zabava.

K obilni vdeležbi vabi

Ljubljana, dné 1. grudna 1894.

odbor.

¹⁾ Gosti dobrodošli!

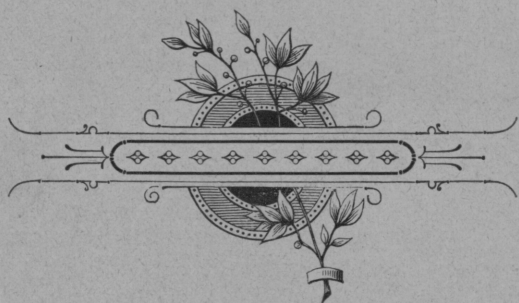
Spominjajte se „učiteljskega konvikta“ pri raznih prilikah in zborovanjih!

«Učiteljski Tovarš» izhaja na 1¹/₄ poli male osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje «Slovenskega učiteljskega društva» plačajo na leto 2 gld. naročnine in 1 gld. udnine.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 1; naročnino pa prejema gospod A. Kecelj v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.

Izdavatelj in lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.
Tisek R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.

7

XY